

Prædiken til 13. søndag efter trinitatis

Matt. 20, 20-28

For nylig var jeg til et bryllup. Det er jo altid spændende at se, hvor man skal sidde henne, og hvem man skal sidde ved siden af. Er det nogle, man kender, eller skal man til at konversere i flere timer med et menneske, man aldrig møder igen. Det er heldigvis ikke så ofte tilfældet nu om dage. Men man kan ikke lade være med at overveje, hvad værtsparret har gjort sig af tanker, når de sætter en der, hvor de gør. Til det her bryllup fik jeg to landmænd fra Norddjursland til bords, en på hver sin side. To brødre faktisk. Det blev en lang aften, for ingen af dem var til at trække et ord ud af. Jeg fortalte alle de historier, som folk plejer at grine af, om ikke andet så af høflighed, men der var ingen, der morede sig. Først bagefter fik jeg at vide, at de to mænd ikke har talt med hinanden i 16 år på grund af uvenskab over et markskel. Det forklarede sagen.

Det gælder vist for de fleste af os, at det første, vi gør, når vi træder ind til et dækket bord, bordplan eller ej, er at orientere os om siddepladsernes placering. Hvor og hvordan vi kan sidde.

Og alt efter temperament vælger vi så vores stol. Nogen vil gerne sidde på første række – nogen vil gerne sidde bagerst – andre vil

gerne lade sig opsluge af midtens mængde. Andre igen foretrækker at have ryggen mod muren eller være så tæt på døren som mulig. Nogen vil helst sidde klos op og ned ad festens midtpunkt. Måske ud fra devisen: Lidt royal har man lov til at være.

I andre sammenhænge erfarer vi, at faste pladser kan have sin gode berettigelse. Bl.a. i klassen og konfirmandstuen. Børnene er roligere, når de ved, hvor de skal sidde. Det er måske en lille smule tryghed i deres verden, hvor alt ellers står til forhandling.

Det er ikke kun børn, der holder af tryghed. Det kan godt give lidt hjertebanken, også for voksne, når man kommer et sted første gang, vover sig frem, og sætter sig, fordi det ser ud, som om pladsen er fri – da kan man godt få læst og påskrevet, for alle de andre vidste åbenbart godt, at den plads var taget.

I gamle dage havde man også faste pladser i kirken – var der adelige eller godsejere, sad de øverst. Man kunne købe sig til de bedste pladser – så måtte pøbelen kæmpe om resten. Sådan er det gudskelov ikke længere, og alligevel oplevede vi en snert af det sidste år til bispevielsen inde i domkirken. Der er jo strikte regler og forskrifter for, hvem der skal inviteres til en sådan givenhed og

Udgivet af

Grundtvigsk Forum
Nr. 475. 119. årgang
August 2018
ISSN 0901-2214

ligeledes protokoller for placeringen – det er udelukkende efter stand! Den dag var der ikke plads til ganske almindelige kirkegængere i domkirken. Og som præster måtte vi kun komme, hvis vi havde præstekjole på. Det er mig imod at have præstekjolen på bare til pynt, så jeg skyndte mig at melde til, da der kom en forespørgsel til præsterne om at hjælpe til ved altergangen. Jeg fik til min glæde lov til at dele vin ud, dog i det allernderste hjørne af domkirken, lige ved spe-dalskheds-indgangen, men alligevel.

Sådanne skrevne og uskrevne ordninger, og regler udspringer af vores menneskelige trang til at have en fast plads. Og en funktion – også i forhold til Gud. Hører vi i dag.

I lektien fra Det gamle testamente er det mennesket, der spørger, hvad det skal bære frem for Gud! Hvad koster'et? Gud må her formodes at være stationær. Og som vi hører, er der ikke tale om fedthase, de vil komme med væddere, med olie – ja, med deres førstefødte barn. De er villige til at træde frem med alt der har værdi for at blive set af Gud. For at være nær Gud. For at sikre sig en plads i himlen.

Da vi for nylig var i Armenien, talte jeg med en armensk præst. Han fortalte mig blandt andet, at det aldrig er lykkedes den armenske kirke at blive helt af med ofringer, og at man på et tidspunkt har kapituleret, (ligesom mange af os gør det her i kirken i forhold til hestesko ved bryllupper). I Armenien er det stadig sådan, at når man f.eks. har overlevet et trafikuheld – og det er der trods alt nogen, der gør, selvom trafikken er fuldstændig sindssyg – skal man ifølge den folkelige tradition gå syv gange rundt om

den lokale kirke og så bringe et kødoffer til Gud (og det skal være kød, vegetarer har i de senere år prøvet at erstatte med grøntsager, men den går ikke – Gud og præsten vil kødoffer, ikke grøntsager).

I evangeliet vendes det gud ske lov alt sammen om. For det er kristendommens omdrejningspunkt, at vores Gud er bevægelig – Gud har ikke en fast plads, hvorfra der holdes hof. Og Gud sidder ikke fjernt ude i horisonten utålmodigt ventende på marvfulde kødretter, som mennesker lader koge til hans ære.

Nej, Gud handler ved at lade sin velsignelse regne blidt ud over enhver skabning på jorden. Og at det er det vigtige, og ikke spørgsmålet om ærespladser og om hvad det koster at sikre sig plads i de himmelske gemakker, kan vi takke Jesus for.

Jesus var jo i konstant bevægelse, han satte sig, hvor og når han ville. Skævede ikke til kald og stand, for ham handlede det om at være, hvor mennesker var og er – om at sætte sig i den andens sted – også selvom det betød, at denne forståelse af kærlighed i sidste ende tvang ham i knæ, så han døde på korset. Hvis ikke salme nr. 260 i salmebogen havde sådan en dårlig melodi og ujævn tekst, var det oplagt at synge den i dag. Det er den, der begynder med linjen: ”Du satte dig selv i de nederstes sted”. Det var jo den plads, Gud gav sin søn, og han tog det på sig, sønnen, og det førte lige til korset, og derfor – alene derfor – bekender vi Jesus som Kristus.

Jesus døde ikke alene. På hver side af ham hang der en røver. Det er nok ikke de pladser, Zebedæussønnernes mor tænker på, når

hun i dagens evangelium beder Jesus om hæderspladserne ved hans side. Den stakels mor. Hun må altid stå for skud på denne søndag i kirkeåret. Sådan en emsig curling mor, fører sig frem. Mon ikke det er det omkvæd, der lyder fra prædikestole landet over i dag? Det har jeg selv ofte gjort.

Men hvad nu hvis denne mor godt vidste, hvad hun bad om? Hendes sønner ved det tilsyneladende godt – kan I drikke det bærer jeg skal drikke, spørger Jesus dem og henviser dermed til sin kommende lidelse. Ja, svarer de. Måske er de vitterlig parat til at blive martyrer som Stefanus?

Her vil jeg igen tillade mig at citere en armensk præst, som beskrev forskellen, da vi talte om det med kristne og muslimer (Armenien deler jo grænse med Østtyrkiet) sådan her:

En kristen bliver martyr ved at ofre sit liv, en muslim bliver det ved at slå ihjel.

Og det leder lige til et spørgsmål, som måske kan være med til at ændre vores automatikopfattelse af Zebedæussønnernes mor: Hvad vil vi helst som mødre og fædre? At vores børn bliver ofre eller bødler? Jeg ved godt, det er sat på spidsen. Vi ønsker i udgangspunktet ingen af delene. Men tænk alligevel over det.

Og lad os også prøve engang at tænke på Zebedæussønnernes mor som den mor, der bærer sine børn til dåben. Netop ikke hen til et løfte om at fra nu af skal barnet sidde til højbords, men derimod til ordene: Modtag det hellige korsens tegn til et vidnesbyrd om at du skal tilhøre den korsfæstede Herre Jesus Kristus.

Det er netop den korsfæstede, vi i liv og død

Redaktion

Valgmenighedspræst
Margrethe Dahlerup Koch
V. Strandbjerg 32
6950 Ringkøbing
mdkoch@mail.dk

Sognepræst
Søren Jensen
Byløkken 27
8240 Risskov
sjen@km.dk

Søndagslæsning
udkommer hver uge på
www.grundtvig.dk
– hvor man også
kan tilmelde sig
elektronisk nyhedsbrev
om Søndagslæsning

Grundtvigsk Forum
Farvergade 27
1463 København K
Telefon 3373 2800
vartov@vartov.dk

hører til. Hvordan forklare det til f.eks. dåbsforældre? Man kan knytte til ved den på mange måder skrækkelige erfaring, forældre gør, at vi kan ikke være der for børnene altid, vi kan ikke skærme dem mod alt ondt. Det behøver vi hjælp til. Men OBS: samtidig frisætter vi også vores børn i dåben til at vælge deres egne veje med alt, hvad det så indebærer for dem af lidelse og modgang i kærlighedens navn.

Og når vi går til alters, kirkens andet sakramente ud over dåben, så der er der ingen faste pladser, der er ingen, der har forrang for andre. Og der er plads til alle, også to tavse bondemænd fra Norddjursland, ja der er endda plads til mig. Jeg skal ikke, så lidt som nogen anden, få en samtale op at køre ved det himmelske bord. Gud gør det hele, han har givet sig selv som løsesum for os.

Hvad skal vi så gøre? Der er kun et eneste, vi kan give, vi der alle sammen går og flytter hegnsplæ, det er også Paulus erkendelse i epistlen, det eneste vi kan give er hjertets inderlige tak: Tak fordi der også er plads til os ved nadverbordet, tak fordi vi her får forsmag på Guds rige, der hvor Gud, bevægelig som vores Gud er, er lige tæt på hver og en af sine skabninger ”for lavt er ej tænket hvem Gud sidder nær”.

Og for det siger vi: Lov og tak og evig ære ...

Lena Kjems

Vejlby, pt. Pastorseminariet

Salmer:

739, 302, 411, 195, 313, 747